

■ віхи прикордонної історії

У дозор «по той бік річки»

Щорічно 15 лютого в Україні відзначають День ушанування учасників бойових дій на території інших держав. Офіційно саме цього дня 1989-го року останні підрозділи Радянської армії покинули територію Афганістану. Проте насправді «за рікою» залишилися радянські прикордонники...

4-5
стор.

■ комунікація

Листи надії

Повноцінний діалог, який нині налагоджено між громадянами і Державною прикордонною службою України, є своєрідним індикатором рівня суспільної довіри до нашого відомства. На підтвердження цього ми розглянемо стан роботи зі зверненнями громадян у 2016 році та з'ясуємо зміни, які відбулись у порівнянні з 2015 роком.

7
стор.

**ПРО ЖИТТЯ
ДЕРЖАВНОГО
РУБЕЖУ**

**компетентно,
яскраво,
цікаво всім**

читайте у газеті
«Прикордонник України»
та журналі «Кордон», передплата
на які не закінчується ніколи

Передплатний індекс:
газети – 61023, журналу – 48736

Прикордонник України

№ 6 (5548)

10 ЛЮТОГО 2017 РОКУ

ЗАСНОВАНА У 1943 РОЦІ

ГАЗЕТА ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

6
стор.

На кордон відбирають найкращих

■ кордон за тиждень

Встановленим порядком оформлено
1,369 млн осіб
та **341 тис.** транспортних засобів

Затримано за незаконне перетинання
кордону **6363** осіб,
зокрема, **9** незаконних мігрантів

Вилучено
6 одиниць зброї,
64 боєприпаси

Затримано товарів і вантажів,
що незаконно переміщувалися через
державний кордон, на **6,138 млн** гривень

коротко про головне

Чорноморський щит НАТО

Військово-морські сили Болгарії, Канади, Греції, Румунії, Іспанії, США, Туреччини та України взяли участь у навчаннях НАТО «Щит моря – 2017», в ході яких відпрацьовано стандартні методи відбиття повітряних, підводних і наземних атак. Загалом було задіяно 2,8 тисячі військовослужбовців, 16 надводних кораблів, один підводний човен і десять літаків. Україна направила на навчання представників вітчизняних ВМС. Маневри проходили у східній частині акваторії Чорного моря на площі 80 тисяч квадратних кілометрів. Зазначимо, що навчання координував командувач румунським флотом, а фрегат ВМС Румунії «Король Фердинанд» забезпечував керівництво військово-морської групи. У румунський порт Констанца зайшли іспанський і канадський фрегати «Альміранте Хуан де Борбон» і «Сент-Джонс», що входять до складу Другої групи постійної готовності Об'єднаних військово-морських сил НАТО. Крім того, прибули есминець ВМС США «Портер», оснащений системою протиракетної оборони «Іджіс», турецький підводний човен і фрегат «Фатіх», а також один болгарський фрегат. З повітря морську групу підтримували американський літак-розвідник, турецький патрульний літак, два винищувачі Військово-повітряних сил Румунії МіГ-21, а також румунський вертоліт для евакуації поранених.

Василь ДРОЗДОВ

«Дозор» стає на конвеєр

Завдяки фінансуванню у рамках державного оборонного замовлення ДП «Львівський бронетанковий завод» виготовить значну партію бронемашин «Дозор-Б» для українських військових. Замовлення позитивно відобразиться не тільки на самому заводі, а й на цілому комплексі суміжних підприємств всієї України. У кооперації виробництва «Дозору» задіяно 17 підприємств-учасників концерну «Укроборонпром» та 86 інших вітчизняних підприємств різних форм власності. Головним є те, що нова повнопривідна бронемашина повинна суттєво полегшити життя українським воїнам. Залежно від модифікації «Дозор» при екіпажі в три особи (водій, командир і стрілець) бере на борт шість – вісім бійців у десантне відділення, може озброюватися 12,7-міліметровим кулеметом, а за необхідності й важчим озброєнням, рухатися зі швидкістю 100 кілометрів на годину по шосе і здатен проїхати 700 кілометрів без дозаправки. Перші машини уже випробувані фронтом. Представники Міністерства оборони не приховують, що є деякі «дитячі хвороби», характерні для перших зразків будь-якої нової техніки. Завод-виробник оперативно реагує на зауваження військових. Загалом же бойова машина показала себе надійним і ефективним помічником на полі бою й відповідає вимогам сучасної війни.

Сергій ПОЛЩУК

у центрі уваги

Співпраця заради безпеки

Голова Державної прикордонної служби генерал-полковник Віктор Назаренко обговорив із Главою Спеціальної моніторингової місії ОБСЄ в Україні Послом Ертурулом Апаком актуальні та перспективні питання співробітництва в умовах сучасної суспільно-політичної обстановки в Україні. У зустрічі також взяв участь представник вітчизняного Міністерства закордонних справ – Посол з особливих доручень Андрій Кузьменко.

Андрій ДЕМЧЕНКО

Насамперед сторони констатували, що минулий рік став роком змін, формування конструктивних відносин, всебічного співробітництва, а також зміцнення взаємної довіри, що сприяє посиленню рівня прикордонної безпеки на східному кордоні України, де ситуація, на жаль, залишається складною.

Протягом 2016 року Держприкордонслужба та Спеціальна моніторингова місія ОБСЄ налагодили конструктивну співпрацю як на центральному, так і місцевому рівнях. Зокрема, було визначено механізми обміну інформацією, запроваджено практику проведення регулярних зустрічей з представниками польових офісів Місії, узгоджено порядок

роботи експертів у КПВВ щодо моніторингу ситуації тощо. Загалом важливим здобутком стало те, що пропозиції Держприкордонслужби стосовно наближення до кордону нових передових патрульних баз СММ ОБСЄ були реалізовані керівництвом Місії.

– Наше відомство постійно працює над тим, щоб не допустити розповсюдження зони конфлікту вглиб держави та надійно охороняти контрольовані ділянки українсько-російського рубежу. Крім того, ми відпрацьовуємо шляхи відновлення контролю над тимчасово окупованим кордоном, у тому числі використовуючи потенціал ОБСЄ, – наголосив генерал-полковник Віктор Назаренко.

Натомість Ертурул Апак запевнив, що Місія й надалі зосереджуватиме основні зусилля на лінії розмежування, а також на

розширенні та наближенні своєї присутності у віддалених районах ближче до тимчасово неконтрольованої Україною ділянки кордону.

– Питання контролю кордону є невід'ємною складовою відновлення територіальної цілісності нашої держави та єдиним шляхом вирішення збройного конфлікту на сході, – підкреслив Посол з особливих доручень Андрій Кузьменко.

Учасники зустрічі погодилися, що без забезпечення безперешкодного доступу СММ ОБСЄ до усіх ділянок українсько-російського рубежу, розгортання нових передових патрульних баз Місії на тимчасово неконтрольованих територіях у питанні відновлення контролю над кордоном важко буде зрушити з місця. Лише консолідованими зусиллями можливий пошук нових шляхів відновлення територіальної цілісності України.

Україна – ЄС

Найбільший міграційний проект

Міжнародна організація з міграції офіційно презентувала проект «Підтримка управління міграцією та притулком в Україні». Цей проект розрахований на три роки та має загальний бюджет понад 27 мільйонів євро й передбачає створення інтегрованої інформаційної системи управління міграційними процесами, здійснення моніторингу міграційної динаміки, а також підтримку й реформування українських органів влади, відповідальних за питання міграції.

Ігор ПЛЕТЕНЬ

На заході були присутні Голова Представництва ЄС в Україні Хюг Мінгареллі, заступник міністра внутрішніх справ України Анастасія Дєєва, Голова Представництва Міжнародної організації з міграції в Україні Манфред Профазі, директор Департаменту охорони державного кордону Адміністрації Держприкордонслужби генерал-майор Анатолій Махнюк та голова Державної міграційної служби України Максим Соколюк.

– Це найбільший з усіх проектів ЄС у сфері міграції, що коли-небудь реалізовувалися у країнах Східного Партнерства, – зазначив Голова Представництва ЄС в Україні Хюг Мінгареллі. – У рамках проекту прикордонному відомству буде передано серверне обладнання для облашту-

вання пунктів пропуску, що допоможе суттєво пришвидшити паспортний контроль. Також буде залучено експертів з питань протидії корупції, права, інформаційних технологій і менеджменту.

У результаті комплексного аналізу робочих процесів у сфері міграції будуть підготовлені рекомендації щодо їх реорганізації з метою підвищення ефективності, а також удосконалення інституційних структур і розробки інтегрованої інформаційної системи управління міграційними процесами.

– Ми дякуємо представникам ЄС та МОМ в Україні за всебічну підтримку Держприкордонслужби у вирішенні нагальних міграційних проблем. Реалізація цього проекту сприятиме міжвідомчій взаємодії та дасть змогу наблизити національну систему управління міграцією до кращих європейських і міжнародних стандартів – наголосив генерал-майор Анатолій Махнюк.

■ протистояння

Українська інформація для Криму

Ще до війни Росія вкладала значні сили і ресурси у розвиток інформаційної агресії проти України у Криму. Не дивно, що коли кримчани опинилися під впливом виключно російських засобів масової інформації, сприйняття і трактування мешканцями окупованої території подій в Україні та світі були суттєво спотворені.

Неля ДОЦЕНКО

Водночас українські телеканали та радіостудії просто не можуть донести сигнал до потенційних глядачів і слухачів через тех-

нічні проблеми. Однією з «перших ластівок», покликаних виправити таку ситуацію, стало закладення неподалік контрольного пункту «Чонгар» 2 грудня 2016 року першого блоку телерадіокомунікаційної вежі.

Нині споруда повністю «виросла», має висоту 150 метрів, а головне – уже сьогодні

забезпечує цілодобову трансляцію чотирьох українських радіостанцій у південних регіонах Херсонської області та на частину території анексованого Криму.

Наразі прикордонники та місцеве населення мають можливість слухати цілодобове мовлення чотирьох українських радіостанцій, своєчасно отримувати об'єктивну інформацію, а керівники підрозділів і офіцери по взаємодії з засобами масової інформації і громадськістю – швидко робити заяви, висвітлювати події оперативно-службової діяльності, зміни до законодавства, що можуть зацікавити громадськість. Правда та своєчасно подана інформація діє на випередження, вибиває з рук ворога інформаційну зброю і не залишає простору для спекуляцій.

У майбутньому також розглядається питання щодо впровадження у прикордонні цифрового та аналогового телебачення. ■

■ врятувати за будь-яку ціну

Смертельна сутичка

У селі Задеріївка, що на Чернігівщині, прикордонники врятували чоловіка, на якого напала вовчиця.

Олександр ДУДКО

Співробітник лісового господарства Ярослав Байдак, на якого тварина напала просто в селі, неподалік лісу, отримав численні укуси та перебував у важкому стані. Про те, щоби відігнати лісового мешканця без бою, не могло бути й мови. Кожна секунда могла стати для Ярослава останньою, тож часу на роздуми не було. Почувши галас, не задумуючись, дільничні інспектори прикордонної служби – старший прапорщик Володимир Щербина та сержант Микола Суслю, не маючи при собі зброї, кинулися на допомогу жертві.

Прикордонники знешкодили нападника кухонним ножом, але це коштувало їм численних укусів і поранень.

Пізніше представники санепідстанції дійшли висновку, що хижак був уражений скавом.

Зараз усі постраждалі перебувають у Ріпкинській центральній районній лікарні, де їм надали необхідну медичну допомогу. Стан здоров'я чоловіків – стабільний.

Прикордонники-рятувальники і раніше не пасли задніх, серед колег користуються повагою як мужні та компетентні воїни. Володимир Щербина за підсумками минулого року був відзначений як кращий дільничний інспектор Північного регіонального

управління. Микола Суслю менш як півроку тому повернувся для продовження служби із зони АТО.

Про виявлення хворої тварюки вартові рубежів поінформували сусідні підрозділи та взаємодіючі органи. ■

■ відкритий урок

Як справжні прикордонники

На запрошення відділу з правоохоронних питань Посольства США в Україні представники Адміністрації Держприкордонслужби провели ознайомчий урок для учнів 1–2 класів Печерської міжнародної школи Києва.

Людмила ТКАЧЕНКО

Серед школярів чимало іноземців, зокрема дітей дипломатів. Через це захід вперше було проведено англійською мовою. Обравши ігровий формат заняття, «зелені берети» розповіли про роботу відомства.

Діти «перевіряли» паспорти за допомогою спеціальних приладів поглибленого вивчення документів, які надав Головний центр експертного дослідження Служби, шукали приховані предмети металопідшукачами та навіть виявляли «контрабандистів». Така захоплива гра дала змогу відчувати себе справжніми охоронцями кордону.

Також школярам показали фільм про службу у відомстві та розповіли про обладнання й техніку, яка використовується в охороні кордону.

Наприкінці зустрічі кращих «юних зелених беретів» відзначили пам'ятними значками із символікою ДПСУ та солодкими подарунками. ■

■ гарячі будні

No pasaran!

На кордоні з Польщею прикордонники Мостиського загону у взаємодії зі співробітниками Нацполіції затримали групу мігрантів з Індії. За оперативною інформацією, на напрямку імовірного руху порушників було виставлено наряд. На околиці населеного пункту Буців на Львівщині за 100 метрів від держрубежу мігрантів затримали. Чоловіки віком від 21 до 28 років, мали при собі документи громадян Індії і намагалися знайти, де проходить кордон України з Польщею. В Україні вони прибули законно і вже потім звернулися за допомогою до «ділків», щоби продовжити подорож. Порушників притягнуто до відповідальності за спробу незаконного перетину кордону. Тривають пошуки організаторів переправлення.

Іван ГАЛКІН

Качка по-наркоманськи

На українсько-російському кордоні до пункту пропуску «Гоптівка» прибув автомобіль «Опель». Його пасажир – 33-річний мешканець Запорізької області привернув увагу службового собаки Заура, натренованого на пошук наркотиків. У сумці чоловіка, серед особистих речей, зачалися три тушки качки. Здавалося б, інтерес собаки зрозумілий, але одна з птиць виявилася нафаршированою пакунком з марихуаною вагою майже 300 грамів. Чоловік пояснив, що віз «травичку» в Росію для особистого використання. Знахідку разом із власником передали співробітникам СБУ.

Людмила ТКАЧЕНКО

Перевалочна база

Велику кількість контрафактних сигарет виявила спільна міжвідомча група чернівецьких правоохоронців за оперативною інформацією співробітників внутрішньої та власної безпеки Держприкордонслужби України. Представники прикордонної, фіскальної служб, СБУ та військової прокуратури провели обшук приватного помешкання в населеному пункті Селятин. І недарма. 85 ящиків сигарет без акцизних марок, які порушники планували перемістити в Румунію, уже нікуди не поїдуть. Вартість контрафактної продукції сягає 1,2 мільйона гривень. Триває слідство.

Сергій БРОВКО

Інкасатор-невдаха

Прикордонники Харківського загону у пункті пропуску «Плетенівка» спільно з представниками Державної фіскальної служби припинили спробу незаконного переміщення готівки через державний кордон. Мешканець Луганська прямував у Росію автомобілем «Фольксваген», прихопивши в кишені куртки більш ніж півтора мільйона рублів, але не впорався з емоціями. У ході прикордонно-митного оформлення транспортного засобу співробітники відділу прикордонної служби «Вовчанськ» помітили хвилювання водія та ініціювали поглиблену перевірку. Чоловік намагався перемістити через кордон 1 695 000 рублів. Порушника, автомобіль і валюту передано представникам ДФС. Наразі триває перевірка.

Оксана ІВАНЕЦЬ

■ віхи прикордонної історії

Щорічно 15 лютого в Україні відзначають День ушанування учасників бойових дій на території інших держав. Саме цього дня 1989-го року останні підрозділи Радянської армії покинули територію Афганістану. Проте це була лише офіційна позиція СРСР. Насправді «за рікою» залишилися радянські прикордонники. Про участь «зелених кашкетів» у цій неоголошеній війні «Прикордоннику України» розповів полковник у відставці Микола Папуша.

У дозор «по той бік річки»

Андрій КУЧЕРОВ,
фото з особистого архіву
Миколи ПАПУШІ

НЕ ДЛЯ РОЗГОЛОШЕННЯ

Радянські підручники з історії стверджують, що 25 грудня 1979 року на прохання тодішнього уряду Демократичної Республіки Афганістан, СРСР ввів у цю країну свої регулярні армійські частини. Сьогодні є багато свідчень очевидців з приводу того, що радянські військові з'явилися на території південного сусіда значно раніше. Насамперед це

стосується прикордонників, які охороняли понад дві тисячі кілометрів спільної з Афганістаном ділянки кордону.

Документи, які б могли це підтвердити, – або знищені, або знаходяться явно не в Кабулі. Однак є спогади свідків, які допоможуть заповнити білі плями історії початку афганської війни.

Редакція газети звернулася до полковника у відставці Миколи Папуші, який поділився особистими враженнями про події афганської війни.

ДВА СТУПЕНЯ ЗАХИСТУ

– Після перемоги квітневої революції у Афганістані 1978 року ситуація на спільній

з СРСР ділянці кордону почала поступово загострюватися. Місцеві племена вели між собою нескінченну кланову війну. Простий народ животів, і кінця цим руйнівним процесам не було видно. Особливо це стосувалося афганського Паміру. Кишлаки, розташовані на радянській території, періодично піддавалися обстрілам з-за кордону. Ситуація стала особливо напруженою, коли з'явилися перші жертви серед мирних жителів. Це були ділянки кордону, які охороняли Хорогський та Московський прикордонні загони. Стало очевидним, що обстановка загострюватиметься й надалі.

Вище керівництво із Кремля прийняло політичне рішення взяти під контроль прикор-

доння Афганістану. Цю роботу доручили підрозділам прикордонних військ, які отримали назву зведени бойові загони (ЗБЗ) та вважалися позаштатними одиницями. Вони формувалися на базі Східного та Середньоазійського прикордонних округів. При виконанні бойових завдань особовий склад таких підрозділів міг діяти на відповідній ділянці афганської території напроти Мургабського загону Східного прикордонного округу та Кара-Калинського, Тахта-Базарського, Керкинського, Термезського, П'янджського, Московського, Хорогського загонів, які підпорядковувалися Середньоазійському округу.

Чисельність зведеного бойового загону, залежно від обсягу та складності виконання завдань, могла сягнути і 100 осіб. Кожен із таких підрозділів мав свою зону відповідальності та конкретне завдання. Як правило, це недопущення провокацій на кордоні, захист місцевого афганського населення та перекриття шляхів постачання зброї й безприсасів з Пакистану.

За словами Миколи Петровича, кордон із Афганістаном мав як мінімум два ступені захисту. На самій межі його охороняли прикордонні наряди у звичний спосіб. У глибину до 100, а на окремих ділянках – і до 150 кілометрів діяли зведені бойові загони прикордонників. Це були найкраще підготовлені та найбільш досвідчені військовослужбовці, підсилені бронетехнікою та крупнокаліберною групою вогнепальною зброєю.

Зазначимо, що майже всі точки дислокації прикордонних підрозділів знаходилися у високогір'ї, що додатково навантажувало організм.

ВІДРЯДЖЕННЯ «ЗА РІЧКУ»

Спочатку прикордонники виходили на бойові завдання «за річку» з військовими документами, у формі та з погонями. Однак афганські моджахеди досить швидко розібралися у ситуації і під час зіткнень «полювали» передусім на командирів. Згодом офіцерському складу та прапорщикам почали видавати службові паспорти. Однак зрештою все закінчилося тим, що групи, які переходили на чужий берег для виконання бойового завдання, не мали жодних документів та знаків розпізнання.

– Утім, облік виходів і повернень цих загонів неофіційно вівся, – пригадує Микола Петрович. Один із офіцерів організаційно-мобілізаційного відділу штабу Східного

На кордоні з Афганістаном. Останні метри рідної землі.

Прикордонний Мі-8Т повертається з території Афганістану додому. Вертольоти завжди літали парами. Позначення належності вертольоту до Прикордонних військ – біла смуга позаду фюзеляжу.

ДОСЬЄ «ПУ»

Микола Петрович Папуша народився на Черкащині 1949 року. 1968 року був призваний до лав Прикордонних військ КДБ СРСР. Строкову проходив на радянсько-китайському кордоні. Після закінчення Алма-Атинського вищого прикордонного командного училища продовжив службу у рідному окрузі. Розпочинав службу старшим контролером, дійшовши до начальника ОКП «Алма-Ата аеропорт». Згодом займав посади у штабі Східного прикордонного округу. 1991 року перевівся в Україну. Продовжив службу у кадрових органах Західного прикордонного округу. Закінчив військову кар'єру в Державному комітеті у справах охорони державного кордону України.

Микола Петрович – один із офіцерів-прикордонників, які протягом 1985–1987 років неодноразово проходили бойове стажування в Афганістані.

прикордонного округу (згідно з наказом – у березні 1985 року, однак фактично вона почала формуватись у червні). Спочатку ОВГ базувалась у таджицькому Лянгарі (висота 2800 метрів над рівнем моря), а згодом – у афганській Гульхані. Основне завдання ОВГ полягало у виконанні оперативно-бойових завдань з прикриття визначених ділянок кордону підпорядкованими підрозділами. Перед виведенням військ з Афганістану ця оперативно-військова група отримала назву 118 прикордонний загін.

ОДНИМ ВІДПУСТКА, ІНШИМ – БОЙОВЕ СТАЖУВАННЯ

– У роки війни в Афганістані не було повноцінних психологічних розвантажень. Єдиною віддушиною для офіцерів і прапорщиків були чергові відпустки. У разі, якщо військовослужбовець перебував у складі підрозділу на території Афганістану протягом одинадцяти місяців, йому надавалася чергова відпустка тривалістю 45 днів без врахування часу на дорогу, – розповідає Микола Петрович.

Однак шлях додому був вельми непростим. Для того, щоб потрапити на територію СРСР, необхідно було витратити не одну добу, а іноді й не один тиждень. Добиратися доводилося попутним транспортом: автомобілем, вертольотом або літаком. Аналогічна ситуація була і з поверненням у рідний підрозділ. Іноді офіцери потрапляли у місце дислокації за кілька місяців, а були випадки – що і за півроку.

Проте під час відсутності бойового офіцера підрозділ на передовій не міг залишитися без командування. Тому на зміну відпустки направлявся інший офіцер, який міг служити на будь-якій ділянці кордону Союзу. Географія величезна: від Воркути до Хабаровська чи Владивостока. Це називалося бойовим стажуванням. Вище командування свого часу вирішило, що через горнило Афганістану необхідно про-

пустити якомога більше офіцерів. Сьогодні ти служиш на сході або півночі держави, а завтра можеш опинитися у спекотному Афганістані. За різними оцінками, через бойові дії у цій країні пройшло понад 60 тисяч прикордонників.

ДРУГИЙ ДЕНЬ НАРОДЖЕННЯ

Є у полковника Миколи Папуші й власна історія, пов'язана із Афганістаном.

– 9 листопада 1987 року вважаю своїм другим днем народження, – ділиться враженнями Микола Петрович. – Цього осіннього дня розвідувально-бойова група, до якої входив і я, у складі двох бойових машин піхоти направлялася з гарнізону «Гульхана» в гарнізон «Тергеран». У складі групи були і прикордонні лікарі, які надавали допомогу у місцях

оглянувши місце, хтось із досвідчених офіцерів сказав: «Запам'ятайте хлопці: це ваш другий день народження».

ПРИКРИВАЮЧИ КОРДОН З КИТАЄМ ТА ПАКИСТАНОМ

У травні 1980 року відбулася ще одна знакова подія для прикордонників, які несли службу на рубежах з Афганістаном. ДРА офіційно звернулася до московського керівництва з проханням взяти під контроль ділянки з Пакистаном і Китаєм. Для цього у районах, де сходилися кордони трьох держав на афганському Памірі, були виставлені гарнізони від Мургабського прикордонного загону. У такий спосіб надійно закрили кількосткілометрову ділянку, через яку

Загальна протяжність кордону Ісламської Республіки Афганістан – 5529 кілометрів. Кордон із КНР складає 76 км, Іраном – 936 км, Пакистаном – 2430 км, Таджикистаном – 1206 км, Туркменістаном – 744 км, Узбекистаном – 137 км. 1979 року, коли СРСР офіційно ввів військовий контингент у Афганістан, спільна ділянка кордону між цими країнами становила понад 2000 км (Таджикистан, Туркменістан і Узбекистан входили до складу Радянського Союзу).

постійної дислокації. Після проходження проміжної застави ММГ «Рабаті-Чехильтон», під час підйому на гірський перевал наша БМП не вписалася в крутий поворот. Щоб не звалитись у прірву річки Варбудж, механік-водій різко загальмував. Машина раптово зупинилася, двигун заглухнув, і багатотонна БМП почала сповзати в прірву. Проте зачепившись правим боком за узбіччя й нахилившись, вона залишилася на дорозі.

– Я їхав у десантному відділенні. Якби бойова машина зірвалася з дороги, шансів вижити у мене та інших прикордонників, не було б, – згадує подробиці того дня Микола Папуша. – Вибравшись на свіже повітря та

постійно йшли каравани зі зброєю, боеприпасами, наркотиками та забезпечувалося поповнення загонів моджахедів.

Лише 22 грудня 1981 року оприлюднено постанову ЦК КПРС про введення в Афганістан спеціальних підрозділів Прикордонних військ КДБ СРСР загальною чисельністю близько восьми тисяч осіб на глибину до 100 кілометрів, включаючи провінційні центри. Війна у цій мусульманській країні набирала все більших обертів і потребувала величезних матеріальних витрат, а також вимагала застосування ще більшого людського ресурсу. Для прикордонників почався новий, ще жорстокіший етап у цій війні. ■

И >>

окруту подав пропозицію завести об'ємну облікову книгу перетину афганського кордону. У ній кадровики фіксували дати «роботи за річкою». Згодом, коли накопичилося достатньо інформації і вона знадобилася для підтвердження участі у бойових діях або виконання спеціальних завдань на території Афганістану, цю книгу було передано до прикордонного архіву. Записи у книзі зробили добру справу: багато прикордонників, які служили або були звільнені у запас, змогли підтвердити своє перебування на війні та отримати відповідний статус.

НА ЗМІНУ ПРИЙШЛИ ММГ ТА ДШМГ

Ситуація щодо застосування зведених бойових загонів кардинально змінилася у травні 1980 року. Тоді вийшов наказ Голови КДБ (цьому відомству підпорядковувалися прикордонні війська) із грифом «цілком таємно», у якому затверджувався перелік органів військових частин і підрозділів, які направляються для надання військової допомоги Демократичній Республіці Афганістан.

– Командири прикордонних частин отримали юридичний документ для формування штатних бойових підрозділів. На зміну зведеним бойовим загонам прийшли мотоманеврені групи та десантно-штурмові маневрені групи. Останні були грізною бойовою одиницею. У їх складі було вже близько 250 осіб, а зона відповідальності збільшувалася на глибину територій афганських провінцій, – коментує цей документ Микола Папуша.

Отже, кожен прикордонний загін на ділянці афгансько-радянського кордону включав у себе три або чотири ММГ, ДШМГ, підрозділи бойового, технічного й тилового забезпечення.

До складу однієї ММГ входило управління, 3 – 4 прикордонні застави, взвод зв'язку, взвод матеріального забезпечення, протитанковий взвод, інженерно-саперний взвод, розвідувальний взвод, мінометна батарея та медичний пункт. Особовий склад такого підрозділу – приблизно 300 бійців, що за армійськими мірками практично відповідало чисельності батальйону.

На відміну від мотоманеврених груп, десантно-штурмові маневрені групи зазвичай базувалися у прикордонному загоні на радянській території і доставлялися до місць військових операцій на вертольотах.

Значно пізніше було створено Оперативно-військову групу (ОВГ) Східного

Другий день народження. На задньому плані – БМП, яка дивом не зірвалася у прірву.

■ є такий підрозділ

На кордон відбирають найкращих

Уже третій рік поспіль Україна перебуває у стані так званої гібридної війни. Продовжують гинути наші захисники, суспільство потроху зникає до жахливих хронік з передової, але водночас молоде покоління, яке вирросло на засадах незалежності, демонструє свою громадянську позицію не лише словом, а й ділом. Так, 2016 року до столичного Регіонального центру комплектування Держприкордонслужби України звернулося понад тисячу бажаючих захищати кордон, з яких до лав «зелених кашкетів» призвали 438 громадян.

Сергій ГУБЕНКО

Наш перший співрозмовник начальник Окремого регіонального центру комплектування полковник Олександр Москвітін. Для нього у роботі головне – не статистичні дані, а реальна справа. І колектив центру Олександра Юрійовича у цьому цілком підтримує. Хоча формальні показники свідчать, що з добром усе гаразд. Для порівняння: 2015-го Центр призвав 227 громадян, а вже 2016 року лави прикордонників поповнили 438 патріотів. За цим результатом, безумовно, стоїть важка, копітка праця.

– Саме в ході першого знайомства і відбувається «розкриття» майбутнього кандидата. – Тому я відразу раджу співрозмовникам не соромитися, не боятися, а говорити по-дорослому, без прикрас. Це допоможе вибрати напрямок, де кандидат зможе максимально реалізуватися, – ділиться полковник Москвітін. – До прикладу, нещодавно проводив бесіду з молодим хлопчиною. Той явно нервував, соромився розповісти про себе. Лише після низки навідних питань отримав бажаний результат. З'ясувалося, що юнак – чемпіон району з рукопашного бою. Перепитую, чи не хотів би він бути у числі прикордонного спецназу – той погоджується. Так 10 мобільний загін отримав ще одного класного

Фактично ті, хто дійшов до Центру, – це лише 10–15 відсотків від загальної кількості людей, з якими було проведено первинну роботу.

бийця. Прізвисько не називаю із міркувань безпеки, але нині Олексій і службою задоволений, і справді знайшов те, що шукав...

Робота Регіонального центру комплектування передбачає величезний потік інформації. Уявіть собі тисячу людей, кожен із яких повинен крім проходження особистої співбесіди зібрати визначені документи та довідки, здолати усі шаблі професійно-психологічного відбору, медичну комісію, перевірку на відсутність порушень законодавства України та показати високі фізичні показники. Для впорядкування цього процесу за кожним кандидатом закріплено конкретний куратор. Окрім того, встановлено контрольні терміни проходження етапів вивчення рекрутів, започатковано їхній електронний реєстр, завдяки якому налагоджено чіткий супровід кандидата з моменту його звернення до зарахування у списки частини.

Тобто кандидатів необхідно лише надати чітко визначений перелік матеріалів

для вивчення, а фахівці Центру їх систематизують, проаналізують і направляють добровольця на подальші етапи добору. Тим самим час проведення необхідних формальностей суттєво скорочено. Кандидат у будь-який момент може отримати вичерпну інформацію на якій стадії перебуває його справа, на коли призначено наступне випробування.

– Ми відкриті й завжди готові допомогти кожному, хто бажає долучитися до прикордонної родини, – підкреслює Олександр Москвітін. – Одночасно є низка питань, які червоною смугою чітко розмежують бажання кандидата та реальний стан речей. Наші психологи проводять тести на професійну та психологічну придатність. У разі виявлення відхилень, або явно виражених застережень, особа до подальших випробувань не допускається. Це ж стосується і медичної комісії. Нормативні документи чітко визначають межу допустимого, і в разі виявлення

серйозних порушень ми так само відмовляємо у прийомі на службу. Зокрема, торік 203 кандидати були визнані непридатними на психологічному відборі і 60 – за результатами

медкомісії. Для багатьох така звістка стає розчаруванням. Проте ми змушені ставити чітку крапку. Адже як потім дивитися командиру у вічі, якщо рекомендовані нами виявляться не готовими до виконання завдань?

Потім претендентів до Центру – це результат, зокрема, й копіткої агітації серед населення. Левова частка такої праці полягає у розповсюдженні інформації в навчальних закладах, центрах зайнятості та на підприємствах. Необхідно також тісно співпрацювати з органами місцевого самоврядування. Відверто кажучи, це – доволі непростий напрямок роботи. Проте за останні три роки ставлення до силовиків у чиновників радикально змінилося.

– Якщо раніше рекрутерів здебільшого сприймали як ходоків-прохачів, то зараз відповідальні посадовці часто самі допомагають та сприяють у вирішенні наших проблем, – підкреслює полковник Москвітін. – Наприклад, міський голова Яготина

– Наталя Миколаївна Дзюба, вислухавши наші прохання щодо розміщення реклами на бігбордах міста і сама запропонувала створення агітаційних куточків на всіх підприємствах комунальної власності. Там, де не вдається отримати рекламні площі, адмі-

Кандидат у будь-який момент може отримати вичерпну інформацію на якій стадії перебуває його справа, на коли призначено наступне випробування.

ністрації на безоплатній основі розміщують наші матеріали на своїх сайтах і в друкованих муніципальних виданнях. Так, минулого року нам вдалося розмістити 99 бігбордів та 155 стілайтів по містах регіону нашої зони відповідальності. А це – столиця, Київська, Черкаська та Хмельницька області.

самої системи відбору кандидатів, аби ефективність профорієнтаційних заходів зростала. І можу відповідально заявити, що для цього потрібно починати працювати не лише із завтрашніми випускниками, а й із тими, кому до завершення навчання у школі чи ВНЗ

залишилося 2–3 роки. Варто запрошувати їх на патріотичні ігри та свята відкритих дверей наших частин. Також великі сподівання у нас на ветеранів АТО. Вони роблять дуже важливу справу, розповідаючи про службу на кордоні та бойових побратимів.

У пошуках імовірних колег фахівці Київського регіонального центру комплектування навіть розміщують оголошення на провідних вітчизняних сайтах з працевлаштування: www.olx.com.ua, www.eo.kiev.ua, www.aviso.ua, www.work.ua тощо. Активно поширюється інформація і через соціальні мережі. Окрім того, на офіційній вебсторінці Держприкордонслужби є окремий розділ із бездоганно зібраною інформацією для можливих рекрутів.

До речі, наочна агітація також має свою специфіку, адже є певна прив'язка до регіону. Скажімо, для південних теренів актуальною є морська тематика, для західних – більше гірська та лісова, а для центру це авіаційне та залізничне спрямування. Власне, на цих аспектах і робиться наголос при виготовленні рекламної продукції.

А ось проведенням відбору кандидатів пілотного проекту «Нове обличчя кордону» займається заступник начальника Центру – начальник групи з добору по Києву підполковник Євген Баношенко.

– Насамперед цей проект стосується усіх, хто дійсно хоче змін, – наголошує Євген Олександрович. – І на особистому прикладі готовий продемонструвати суспільству, що процес оздоровлення прикордонного відомства триває і є невідворотним.

Метою проекту є забезпечення високих стандартів у сфері надання послуг та подолання корупції на кордоні шляхом якісного конкурсного набору персоналу в поєднанні з організаційно-штатними новаціями. Ідея проста. На конкурсній основі буде проведено низку тестувань та відбір кращих. Незалежна комісія складе відповідний рейтинг і за його результатами кращим претендентам запропонують ті чи інші посади. А з решти – буде створено резерв на заміщення вакантних посад у ході реалізації наступних проектів.

Скажімо, найближчим часом у Київському гарнізоні стартує добір трьохсот таких представників нової генерації. Вони поповнять лави оновлених відділів в аеропорту «Бориспіль» та пункті пропуску «Краковець». Згодом реалізація аналогічних проектів відбудеться ще на

Якщо раніше рекрутерів здебільшого сприймали як ходоків-прохачів, то зараз відповідальні посадовці часто самі допомагають та сприяють у вирішенні наших проблем.

– Скажімо, торік ми провели зустрічі у 244 навчальних закладах, відвідали 125 центрів зайнятості, зустрілися з колегами у 109 військоматах, – підкреслює Артем Харченко. – Фактично ті, хто дійшов до Центру – це лише 10–15 відсотків від загальної кількості людей з якими було проведено первинну роботу. Тож наразі я працюю над удосконаленням

кількох пунктах пропуску із великим пасажиропотоком. У центрі комплектування переконані, що конкурс на ці посади буде високим, тому бажаним потрібно готуватися серйозно та завчасно. Уже зараз потенційні «нові обличчя» можуть ознайомитися з усіма аспектами цього проекту на сайті відомства. ■

■ комунікація

Закон України «Про звернення громадян» дає змогу суспільству впливати на роботу державних установ, а найголовніше – відстоювати свої законні права. Повноцінний діалог, який нині налагоджено між громадянами і Державною прикордонною службою України, є своєрідним індикатором рівня суспільної довіри до нашого відомства. На підтвердження цього ми розглянемо стан роботи зі зверненнями громадян у 2016 році та з'ясуємо зміни, які відбулись у порівнянні з 2015 роком.

Листи надії

Юрій КОВАЛЬЧУК

АКТИВНИЙ ДІАЛОГ

Упродовж останніх років можна відстежити рівень зростання кількості звернень до Державної прикордонної служби України. Загалом 2016 року на адресу відомства надійшло понад 15 тисяч листів громадян, що на 27 відсотків більше, ніж 2015-го. Також на 21 відсоток зросла й загальна кількість запитів, яких було зареєстровано майже 9,5 тисячі.

Усі звернення уважно опрацьовувалися та за результатами їх розгляду надавалися відповіді заявникам. У свою чергу громадяни, які у визначеному порядку особисто приходили на прийом до уповноважених посадових осіб, отримали на свої запитання компетентні відповіді.

Слід відзначити, що поряд із зростанням загальної кількості кореспонденції, суттєво зменшилася кількість скарг. 2016 року цей показник склав лише 0,7 відсотка. Переважно вони стосувалися відмов у пропуску через державний кордон осіб, тимчасового обмеження у праві виїзду за межі держави чи вивезення дітей без дозволу одного з батьків.

Жодна скарга не залишилася поза увагою. За всіма проведено службові перевірки, і в більшості випадків підтверджено законність дій охоронців рубежу. Кількість повторних питань зменшилася. Зафіксовано лише 50 випадків на противагу 69 позаминулого року. Найчастіше заявники цікавилися прийняттям, поновленням на

військовій службі, а також правилами перетинання державного кордону.

До Адміністрації Держприкордонслужби надходили й колективні звернення громадян (всього 44, що становить 0,5 відсотка від загальної кількості). В основному вони запитували про надання інформації щодо перетинання кордону особами та проходження служби.

У двох відсотках листів були питання, що не належать до компетенції Служби.

ЗА ВЕРТИКАЛЮ ВЛАДИ

Минулого року надійшло 63 звернення з Адміністрації Президента України, що удвічі менше порівняно з 2015 роком. Зокрема, у них порушувалися питання призову, поновлення на військовій службі, реалізації наданих повноважень на державному кордоні, а також матеріального, житлового та інших видів забезпечення.

Від народних депутатів України отримано 31 лист (на 35 відсотків менше, ніж 2015-го року) – переважно щодо підтвердження фактів перетинання державного кордону особами, порядку проходження служби та інших питань.

На 36 відсотків зменшилася кількість запитів Кабінету Міністрів України, їх отримано 28.

ЩО ЦІКАВИТЬ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ?

У центрі уваги, безперечно, перебувають питання, які порушуються військовослужбовцями, членами їхніх сімей, а також учасниками бойових дій та ветеранами

ДПСУ. Так, 2016 року надійшло 553 кореспонденції від цієї категорії громадян щодо порядку проходження служби, медичного та санаторно-курортного забезпечення, здійснення різних видів виплат, вирішення житлових-побутових питань, призначення і перерахунку пенсії та поновлення на службі.

Від військовослужбовців-учасників бойових дій надійшло 36 листів щодо уточнення та реалізації державних гарантій, передбачених для цієї пільгової категорії громадян.

ВІДПОВІДАЄМО ОПЕРАТИВНО

За результатами минулого року більшість запитів, що надходили на адресу Адміністрації, розглянуто позитивно.

На 2,4 тисячі листів надано відповідні роз'яснення, а 24 – надіслано за належністю до інших органів державної влади, організацій (установ), 183 – до органів Служби для розгляду за компетенцією. На законних підставах відмовлено у задоволенні вимог понад однієї тисячі заявників, що становить 12 відсотків від їх загальної кількості.

При цьому усі звернення було розглянуто у терміни, визначені чинним законодавством України. Порушень не допущено.

ПРОДОВЖУЄМО ВДОСКОНАЛЮВАТИСЯ

Робота з листами від громадян постійно перебуває у полі зору та під пильним контролем керівництва відомства. Водночас вона є відкритою та прозорою як для суспільства загалом, так і для кожного громадянина зокрема.

Краще 2016-го року ці питання вирішувались управлінням кадрового менеджменту Департаменту персоналу АДПСУ, а також у Східному, Південному та Західному регіональних управліннях. Серед органів варто виділити Харківський, Сумський, Краматорський Луцький, Одеський та Львівський прикордонні загоони, Кінологічний навчальний центр, ОКПП «Київ» та Головний центр обробки спеціальної інформації.

Головним завданням відомства у роботі зі зверненнями громадян й надалі залишається забезпечення оперативного розгляду та компетентного вирішення питань, порушених у зверненнях громадян із дотриманням вимог Конституції України та інших нормативно-правових актів у цій сфері. ■

Поштові адреси регіональних управлінь Державної прикордонної служби України:

Північне РУ:

65014, м. Житомир, вул. Промислова, 5;

Східне РУ:

61166, м. Харків, пров. Інженерний, 7;

Азово-Чорноморське РУ:

73000, Україна, м. Херсон, вул. Віктора Гошкевича, 11-А;

Південне РУ:

65014, м. Одеса, вул. Жуковського, 1;

Західне РУ:

79017, м. Львів, вул. Мечникова, 16-А.

Графік

особистого прийому громадян, осіб для надання безоплатної первинної правової допомоги та запитувачів на отримання публічної інформації керівництвом та керівниками структурних підрозділів Адміністрації Державної прикордонної служби України

Голова Державної прикордонної служби України
перший заступник Голови Державної прикордонної служби України
заступник Голови Державної прикордонної служби України
директор Департаменту охорони державного кордону
директор Департаменту оперативної діяльності
директор Департаменту аналізу та оцінки інформації
директор Департаменту персоналу
директор Департаменту ресурсного забезпечення
начальник управління зв'язку – начальник зв'язку
начальник фінансово-економічного управління
начальник управління прикордонного контролю Департаменту охорони державного кордону
начальник управління кадрового менеджменту Департаменту персоналу
начальник управління соціально-гуманітарного забезпечення та психологічної роботи Департаменту персоналу
начальник управління охорони здоров'я Департаменту персоналу
начальник управління матеріального забезпечення Департаменту ресурсного забезпечення

приймає в другий та четвертий четвер місяця з 15.00 до 17.00;
приймає в другу та четверту середу місяця з 15.00 до 17.00;
приймає в другий та четвертий вівторок місяця з 15.00 до 17.00;
приймає в першу та третю середу місяця з 15.00 до 17.00;
приймає в перший та третій четвер місяця з 15.00 до 17.00;
приймає в перший та третій вівторок місяця з 15.00 до 17.00;
приймає в першу та третю середу місяця з 15.00 до 17.00;
приймає в перший та третій вівторок місяця з 15.00 до 17.00;
приймає щовівторка з 14.00 до 16.00;
приймає щопонеділка з 14.00 до 16.00;
приймає щовівторка з 11.00 до 13.00;
приймає щосередини з 10.00 до 12.00;
приймає щочетверга з 14.00 до 16.00;
приймає щочетверга з 11.00 до 13.00;
приймає щосередини з 14.00 до 16.00.

■ зірки на погони

від 25 січня 2017 року №70-ос
підполковник
по Східному РУ ДПСУ
майору **НІКОЛАЄНКУ Олександр**
Юрійовичу
по Південному РУ ДПСУ
майору **САБАДАНУ В'ячеславу**
Олександровичу

від 31 січня 2017 року №93-ос
по Північному РУ ДПСУ
підполковник

■ традиції

Валентинові узи

У День святого Валентина закохані намагаються заявити про свої почуття, і, звичайно, вони роблять це за допомогою подарунків і усяляких приємних сюрпризів. Відзначають свято закоханих у різних країнах зі своїми особливостями.

Олена ТАЩИЛІНА

Валентинів день в Англії та Шотландії в старовину супроводжувався таким звичаєм: юнаки кляли до урни відповідну їхньому числу кількість квіток із позначеними на них іменами молодих дівчат. Потім кожен виїмав один такий квіток. Дівчина, ім'я котрої діставалося таким чином хлопцеві, ставала на наступний рік його «Валентиною», а він – її «Валентином». Це передбачало на цілий рік стосунки між молодими людьми, подібні до тих, що за описом середньовічних романів були між лицарем та

майору **БАБКІНУ Сергію Олександровичу**
майору **ЯРОШУ Ярославу Володимировичу**

від 1 лютого 2017 року №95-ос
полковник
по Східному РУ ДПСУ
підполковнику **САВЧУКУ Андрію Ігоровичу**

Управління кадрового менеджменту АДПСУ

його «дамою серця» (скрізь супроводжував її, складав їй сонети, грав на лютні тощо).

Італійці у День святого Валентина вважають своїм обов'язком дарувати коханим солодощі. В Італії цей день так і називають – «солодкий».

У Данії люди посилають один одному засушені білі квіти й «валентинки» без підпису.

А от поляки цього дня відвідують Познань. Там, за повір'ям, лежать моці святого Валентина, а над головним престолом храму висить його чудодійна ікона. Поляки вірять, що паломництво до неї допомагає в любовних справах.

Німці вважають Валентина покровителем психічно хворих, прикрашають цього дня всі лікарні червоними стрічками, а в каліцях проводять спеціальне Богослужіння.

Мабуть, найоригінальніше відзначають День святого Валентина в Японії. Жінки та дівчата дарують чоловікам і хлопцям солодощі. Хоча це «свято закоханих», подарунки отримують не лише кохані, але й начальники-чоловіки від підлеглих жіночої статі. «Родзинкою» свята є захід під назвою «Найгучніше любовне зізнання». На спеціальному помості всі бажаючі можуть привселюдно розповісти про свої почуття. Автору найвідвертішого зізнання вручають приз. Такі ось скромні японці...

Як бачите, у всіх народів звичай відзначення дня закоханих чимось відрізняються, але, в цілому, вони схожі: солодощі, квіти, листівки у формі серця... Тож даруйте коханим свято, кажіть про свої почуття, але не лише 14 лютого, а й кожен день!

■ народна підтримка

Крилата «Катана»

Українські волонтери з компанії «Матриця технологій» розробили компактний комплекс безпілотної розвідки «Катана». За словами творців, недорогий, простий в експлуатації і невибагливий апарат здатний на політ у будь-яку погоду. Час розгортання «Катани» становить усього дві з половиною хвилини, бойовий радіус – до 25 кілометрів, а керувати ним можна за допомогою комп'ютера, планшета або смартфона.

Юрій ЗАНОЗ

Ідея створення такого безпілотної розвідки з'явилася ще влітку 2014 року, коли волонтери везли на фронт будь-які маломірні літальні апарати, хоч якось пристосовані для ведення повітряної розвідки. Як правило, це були літаки і коптери з апаратурою для FPV-польотів, тоді як у зоні АТО потрібні були апарати, здатні виконувати завдання в автоматичному режимі, включаючи зліт і посадку, в будь-яких метеороумовах, потужні й надійні.

На першому етапі розвитку проекту за допомогою діаспори було закуплено партію французьких літаючих крил для панорамної зйомки LA300 з розмахом крила 90 сантиметрів і дальністю польоту до 15 кілометрів. Цей маленький літачок із посередніми характеристиками мав важливі переваги – він сам злітав, летів за визначеним маршрутом і сам здійснював посадку. Все управління зводилося до складання маршруту на планшеті.

Щоб збільшити дальність польоту, розробники дістали з LA300 плату з автопілотом і поставили її в інше крило з розмахом крил вже 140 сантиметрів. Новий літак назвали «Лашка» на честь спорідненості з французьким прародичем.

Були випадки, коли використовуючи три-чотири однотипних літаючих крила, волонтери з однієї точки робили 15–20 вильотів у день та формували повну картину прилеглої місцевості. Восени 2014-го року після довгих експериментів з'явився і фірмовий кидок апарата через голову – так розробники позбулися травм пальців руки при кидку і від стартової гумки. У підсумку, проєкт «Катана» розвивається вже другий рік, причому зараз у ньому використовуються основні компоненти власної розробки – автопілот, крило і програмне забезпечення.

Розробники вважають, що апарат здатний закрити до 95 відсотків потреб повітряної розвідки у зоні АТО і при цьому може широко застосовуватися для суто цивільних цілей.

■ рекорд

Найтриваліший політ в історії

Пасажирський лайнер катарської авіакомпанії Qatar Airways здійснив найдовший в історії комерційний переліт. Вилетівши з Доху «Боїнг-777» приземлився в новозеландському Окленді, перетнувши 10 часових поясів.

Сергій ПОЛЩУК

Тривалість перельоту склала 16 годин 15 хвилин: у польоті лайнер пробув півтори доби, зважаючи на зміни часових поясів. Літак подолав понад 14 тисяч кілометрів. На

його борту перебувало 4 пілоти, 15 бортпровідників та 259 пасажирів. Під час рейсу пасажирам подали понад тисячу чашок чаю та кави, дві тисячі стаканів прохолодних напоїв і 1036 порцій їжі. Вже наступного року сингапурські авіалінії планують побити цей рекорд, запустивши рейс Сингапур – Нью-Йорк без зупинок.

■ вічна пам'ять

4 лютого перестало битися серце учасника Другої світової війни, ветерана-прикордонника полковника у відставці **БЕЛЕНЦЯ Якова Юхимовича**, який на 99-му році життя відійшов у Вічність.

Військовослужбовці, працівники і ветерани Донецького прикордонного загону глибоко сумують з приводу смерті шанованого ветерана та висловлюють співчуття рідним і близьким покійного.

Яків Юхимович Беленець був живою легендою Прикордонної служби, якій віддав понад 25 років. Незважаючи на свій похилий вік, завжди залишався бадьорим і радісним. У Донецькому загоні він служив з дня його утворення – з лютого 1956 року, коли почалося формування контрольно-пропускного пункту Прикордонних військ у місті Жданові (нині – Маріуполь) Донецької області. Якова Юхимовича було призначено заступником начальника КПП «Жданів». Своє життя він присвятив охороні рубежів Батьківщини, а також надавав посильну допомогу сучасному поколінню захисників Вітчизни. Був нагороджений медаллю «За мужність» та неодноразово заохочувався іншими відзнаками керівництва відомства та командування загону.

Нехай добрі спогади, наша підтримка стануть втіхою для рідних і близьких покійного, а світла пам'ять про Якова Юхимовича Беленця назавжди збережеться в наших серцях.

Засновник:
Адміністрація
Державної
прикордонної
служби України

Видається
з липня 1943 року

Прикордонник
України

Свідоцтво про реєстрацію:
КВ № 8071 (28.10.2003 р.)
Передплатний індекс:
61023

Головний редактор
Костянтин ПЯСЕЦЬКИЙ

Заступник
головного редактора
Андрій ГЕРАСИМКІВ

Черговий по номеру
Володимир ПАТОЛА

Тижневик надруковано у друкарні ТОВ «Мега-Поліграф»

Адреса: м. Київ, вул. М. Вовчка, 12/14. Тел.: 581-68-15

Замовлення: 52432
Наклад: 7000 прим.

З питань розміщення реклами на шпальтах газети звертатися у відділ медіапроектів та договірної роботи Інформагентства Держприкордонслужби України за тел.: (044) 239-84-75

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних назв та інших відомостей несуть автори публікацій, а рекламної інформації – рекламодавець. Редакція не листується з читачами. Редакція може не поділяти точку зору автора. Рукописи не повертаються і не рецензуються. Редакція залишає за собою право редагувати матеріали. При використанні наших публікацій посилання на газету обов'язкове.

Наша адреса:
02099, м. Київ,
вул. Ялтінська, 11

Тел./факс:
566-43-30 (багатоканальний)
239-85-73, 239-85-77

E-mail: redactor@dpsu.gov.ua
kordo@ukr.net